

Sygn. akt IV CSK 698/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa J. O.
przeciwko Ł. Z.
o ochronę dóbr osobistych i zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 czerwca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 6 czerwca 2014 r., sygn. akt I ACa 154/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powód J. O. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 6 czerwca 2014 r., wydanego w sprawie o ochronę dóbr osobistych, którym w uwzględnieniu apelacji pozwanego zmieniono w części wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 6 listopada 2013 r., poprzez oddalenie powództwa oraz oddalono apelację powoda - w zakresie wyroku reformatoryjnego oddalającego powództwo dotyczące oznaczonego żądania niemajątkowego oraz oddalającego apelację.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania powód oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., podnosząc, że Sąd drugiej instancji wadliwie

przyjął, iż powód jest osobą publiczną, co stanowi o granicach dopuszczalnej krytyki otoczenia, z którą musi się liczyć. Skarżący wiąże ponadto oczywistą zasadność skargi z naruszeniem art. 23 i 24 k.c. poprzez przyjęcie, że zaprzestanie zamieszczania na forum internetowym obraźliwych sformułowań skutkuje wygaśnięciem podstawy faktycznej uzasadniającej orzeczenie zakazu dokonywania naruszeń na przyszłość.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym jego zdaniem Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią juretryczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia. Nie odpowiada temu wymaganiu przedstawione przez skarżącego uzasadnienie, ponieważ podniesione przez niego okoliczności związane z wykładnią art. 23 i 24 k.c. nie noszą znamion oczywistych naruszeń prawa, widocznych *prima facie*. Rozważania dotyczące statusu powoda jako osoby publicznej pozostają bez związku z treścią uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego, który oparł swoje rozważania m.in. na strategii marketingowej, jaką powód podejmował na publicznych spotkaniach z nabywcami lokali, zatem działaniu w szeroko pojętej przestrzeni publicznej, a nie na ustaleniu, że jest on osobą publiczną. Wyczerpująco przedstawiony stan faktyczny potwierdza prawidłowość tej oceny. Odmowa udzielenia ochrony prewencyjnej znajduje oparcie w jednolitym stanowisku judykatury, która przyjmuje, że roszczenie o zaniechanie dalszych naruszeń przysługuje jedynie wówczas, gdy istnieje

zagrożenie na przyszłość (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 1965 r., II CR 13/65, OSNCP 1965, nr 10, poz. 174, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 1971 r., II CR 220/71, OSNCP 1972, Nr 1, poz. 19, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2014 r., IV CSK 716/13, Biul.SN 2014, nr 10, poz. 10).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.